

Зміст

<i>1. Індустрія управління активами. Загальний огляд</i>	<i>2</i>
<i>2. Результати діяльності ринку управління активами СК</i>	<i>3</i>

1. Індустрія управління активами. Загальний огляд

Кількість учасників ринку

Компанії з управління активами (КУА)

У 4-му кварталі 2019 року кількість **компаній з управління активами** зменшилася на одну, до **293**, тобто на три менше, ніж на початку року. У жовтні-грудні було створено одну нову КУА, тоді як дві – закрито. Протягом усього 2019 року було створено 5 нових КУА, а припинили свою діяльність – 8 компаній.

Інститути спільного інвестування (ІСІ)

У 4-му кварталі було зареєстровано 47 нових ІСІ, а за весь 2019 рік – **129**. З урахуванням фондів, які закрилися, станом на 31.12.2019 загальна кількість **зареєстрованих ІСІ** збільшилася на 2,3% за 4-й квартал та на 6,0% за рік, до **1890**.

Кількість **ІСІ, які досягли нормативу мінімального обсягу активів (сформованих)**, зростала дев'ятий квартал та третій рік поспіль – до **1326** (+3,3% за 4-й квартал та +8,0% за весь 2019 рік).

На кінець 2019 року 278 КУА мали в управлінні від одного до 57-ми фондів, а понад 99% від усіх таких КУА управляли принаймні одним венчурним фондом.

Недержавні пенсійні фонди (НПФ)

Кількість **НПФ в управлінні** станом на 31.12.2019 року залишалася на рівні **58** (без урахування корпоративного фонду НБУ), у тому числі 46 відкритих, 6 корпоративних та 6 професійних. Всього активами НПФ, за наявними в УАІБ даними, управляли 33 КУА.

Страхові компанії (СК)

Кількість **СК, що передали свої активи в управління КУА**, упродовж 2019 року не змінювалася, як і кількість КУА, що надавали такі послуги: одна така компанія управляла активами двох СК.

Активи в управлінні та ВЧА

Усі інституційні інвестори

Сукупні активи в управлінні КУА у 4-му кварталі 2019 року продовжували зростати (+1,5%) і на кінець грудня становили **355 087 млн. грн.** За весь 2019 рік вони збільшилися на 12,8%.

Інститути спільного інвестування (ІСІ)

Загальні активи усіх ІСІ в управлінні, включно з тими, які ще не досягли нормативу, у 4-му кварталі 2019 року зросли на 1,4%, а за весь рік – також на 12,8%, до **353 337 млн. грн.**

Сукупні загальні активи діючих ІСІ, що перебували в управлінні КУА та досягли нормативів («визнаних» ІСІ), станом на 31.12.2019 становили **339 130 млн. грн.** (рис. 7)¹. За 4-й квартал 2019 року вони умовно зменшилися на 0,2%, а за весь рік – зросли щонайменше на 14,3%. Двигуном росту галузі ІСІ залишалися венчурні фонди, на тлі подальшого, ще стрімкішого збільшення кількості фондів цієї категорії.

Вартість чистих активів сформованих ІСІ («визнаних») у 4-му кварталі 2019 року умовно зменшилася на 1,2%, а за 2019 рік – додала щонайменше 10,8%. Станом на 31.12.2019 вона сягнула **261 206 млн. грн.**

Недержавні пенсійні фонди (НПФ)

Активи НПФ в управлінні КУА у 4-му кварталі 2019 року прискорили зростання до 3,4%, а за весь рік – до 17,5%. Станом на 31.12.2019 вони досягли **1 603,2 млн. грн.**

Страхові компанії (СК)

Активи СК в управлінні КУА зменшилися на 0,1% за 4-й квартал 2019, але за рік – зросли на 21,2%. Станом на 31.12.2019 ці активи становили **96,7 млн. грн.**

¹ Тут і далі ці показники включають дані за отриманими на момент підготовки цього Огляду річними звітами КУА щодо ІСІ, а також активів НПФ та СК в управлінні, за 2019 рік. Їхня кількість менша, ніж має бути, що пов'язано із запровадженнями у березні 2020 року обмежувальними заходами для протидії поширенню пандемії covid-19 та відповідним продовженням

строків подання цієї звітності. За оцінками УАІБ, повнота отриманої звітності становить принаймні 95% та 99%, відповідно, за кількістю звітів щодо інституційних інвесторів та щодо обсягу їхніх активів в управлінні.

2. Результати діяльності ринку управління активами СК

У 4-му кварталі 2019 року **активи страхових компаній (СК) в управлінні КУА** несуттєво зменшилися (-1.1%), а за результатами всього року – доволі суттєво зросли (+21.1%), хоча на кінець грудня 2019-го вони все ж були меншими пікового значення 2017-го (-28.9% у 2018 році). На 31.12.2019 року ці активи становили **96.7 млн. грн.** (табл. 1).

Кількість СК з активами в управлінні КУА, як і самих таких компаній з управління активами, не змінилася ні за квартал, ані за рік (**дві страхові та одна КУА**, рис. 1).

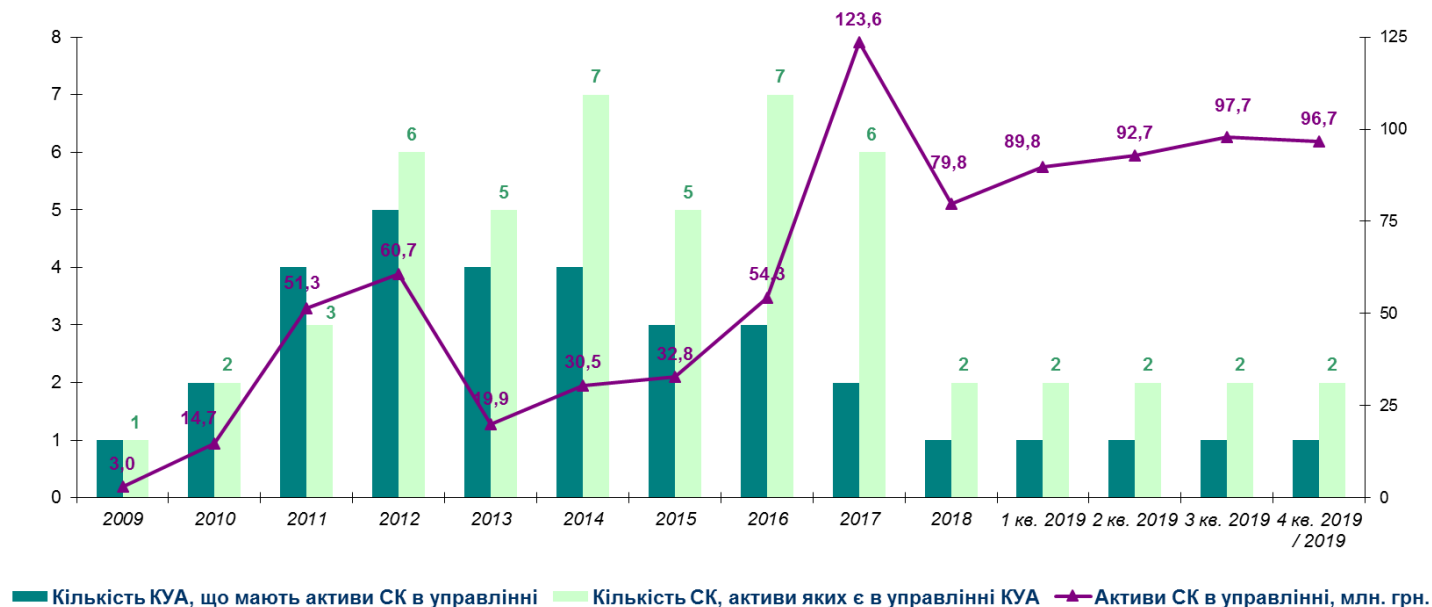

Рис. 1. Динаміка управління активами СК у 2009-2019 рр.

Таблиця 1. Активи страхових компаній в управлінні КУА у 2019 році

Дата / Період	Кількість КУА, що мають активи СК в управлінні	Кількість СК, активи яких є в управлінні КУА	Активи СК в управлінні, млн. грн.	Зміна активів СК в управлінні		
				за квартал	з початку року	за рік
4 кв. 2018 / 2018	1	2	79,8	-	-	-35,4%
1 кв. 2019	1	2	89,8	12,5%	12,5%	-15,7%
2 кв. 2019	1	2	92,7	3,3%	16,2%	-13,8%
3 кв. 2019	1	2	97,7	5,4%	22,4%	-13,2%
4 кв. 2019 / 2019	1	2	96,7	-1,1%	21,1%	21,1%

У **структурі активів СК в управлінні²** у грудні 2019 року 99.6% становили цінні папери (після 99.8% у вересні), а саме – **державні облигації (ОВДП)**. Отже, за рік ситуація практично не змінилася – портфель активів СК, яким управляли КУА, практично цілком складався з ОВДП; **акції** зникли з нього вже до середини року (охоплювали 3%

портфеля на початку січня), що відбулося на тлі низхідної динаміки фондового ринку.

Несуттєве зниження ваги ОВДП було зумовлене відносно різким збільшенням суми грошових коштів у зведеному портфелі у 1-му та 4-му кварталах, а проте їхня частка залишалася мізерною: 0.42% на кінець грудня 2019 року, після 0.02% на початку року та 0.17% у вересні (рис. 2).

² За даними, наданими КУА додатково.

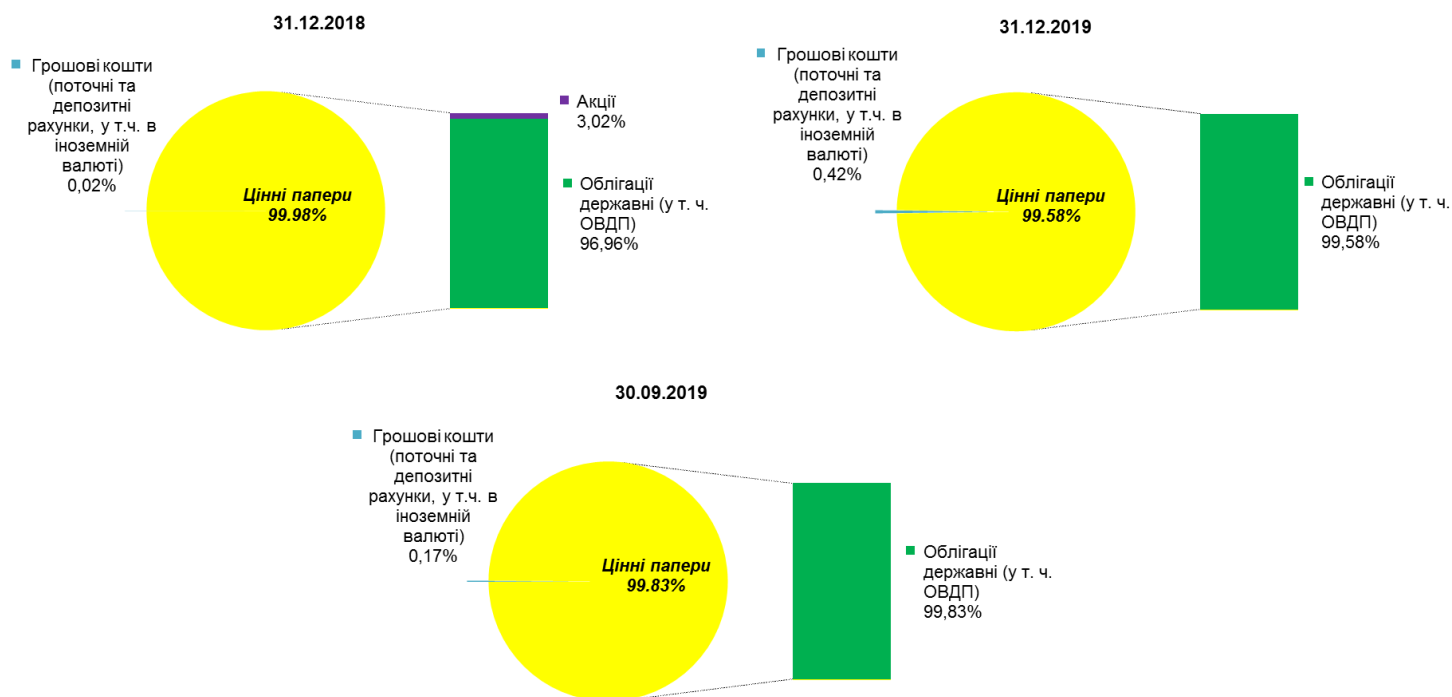

Рис. 2. Динаміка структури активів страхових компаній в управлінні КУА у 4-му кв. 2019 р. та за 2019 рік

Додаткова інформація про ІСІ на сайті УАІБ:

- [Ринок у цифрах](#)
- Довідник ІСІ: [Фонди в управлінні](#)